

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 326/2017-14

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. júna 2017 predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom Mgr. Dávidom Štefankom, Kutlíkova 17, Bratislava, vo veci namietaného porušenia základných práv zaručených čl. 46 ods. 1 a čl. 47 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky a práva zaručeného čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Okresného súdu Bratislava II č. k. 12 C 19/2013-154 zo 14. apríla 2015 a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 3 Co 245/2015-173 z 23. februára 2017 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 29. mája 2017 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), základného práva na rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 3 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa

čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Okresného súdu Bratislava II (ďalej len „okresný súd“) č. k. 12 C 19/2013-154 zo 14. apríla 2015 (ďalej aj „rozsudok okresného súdu“) a rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 3 Co 245/2015-173 z 23. februára 2017 (ďalej aj „rozsudok krajského súdu“).

2. Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalovanej bola rozsudkom okresného súdu zaviazaná žalobcovi zaplatiť sumu 14 791,49 € s úrokom z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 14 791,49 € od 21. mája 2012 do zaplatenia do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Na základe sťažovateľkou podaného odvolania krajský súd rozsudok okresného súdu rozsudkom z 23. februára 2017 potvrdil.

3. Sťažovateľka v sťažnosti podrobne opisuje skutkové okolnosti svojho prípadu ako aj závery konajúcich súdov, ktorými bola ustálená jej zodpovednosť za škodu spôsobenú príslušníkovi Policajného zboru napadnutím strážneho psa. Poukazuje pritom na skutočnosť, že do areálu obchodnej spoločnosti [REDACTED] mal poškodený príslušník Policajného zboru vstúpiť bez súhlasu sťažovateľky, ako aj na obsah výpovedí svedkov vypočutých v predchádzajúcom trestnom konaní vedenom proti sťažovateľke. Nadväzne na to namieta nesprávnu aplikáciu § 4 ods. 1 zákona č. 282/2002 Z. z., ktorým sa upravujú niektoré podmienky držania psa v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o držaní psa“), a tvrdí, že urobila všetky opatrenia, aby predišla ohrozeniu príslušníka Policajného zboru a jeho stretnutiu s chovaným psom. Rovnako namieta, že v konaní bolo vypočutie odborníka z oblasti kynológie odmietnuté, pričom nevykonanie tohto dôkazu považuje tiež *„za pochybenie, ktorým došlo k porušeniu základného práva na súdnu ochranu a spravodlivý súdny proces v zmysle čl. 46 ods. 1 Ústavy SR a čl. 6 ods. 1 Dohovoru“*. S poukazom na vybranú judikatúru uvádza, že nedostatky odôvodnenia súdneho rozhodnutia v hodnotení dôkazov spolu s nedostatočným vysvetlením dôvodov odmietnutia zaoberať sa navrhnutými dôkazmi môžu zakladať vadu nepreskúmateľnosti rozhodnutia.

4. Na základe uvedeného sťažovateľka ústavnému súdu navrhuje, aby vo veci samej takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn.: 12C/19/2013 zo dňa 14.04.2015 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn.: 3Co/245/2015 zo dňa 23.02.2017 porušené bolo.

Základné právo sťažovateľa na rovnosť účastníkov v konaní podľa článku 47 ods. 3 Ústavy SR, rozhodnutím Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn.: 12C/19/2013 zo dňa 14.04.2015 a rozhodnutím Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn.: 3Co/245/2015 zo dňa 23.02.2017 porušené bolo.

Rozsudok Okresného súdu Bratislava II pod sp. zn.: 12C/19/2013 zo dňa 14.04.2015 a Rozsudok Krajského súdu v Bratislave pod sp. zn.: 3Co/245/2015 zo dňa 23.02.2017 sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu v Bratislave na nové konanie.

Ústavný súd priznáva sťažovateľovi náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 187,40 EUR...“

II.

5. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

6. Podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) ústavný súd návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Skúma pritom tak všeobecné, ako aj osobitné náležitosti návrhu (sťažnosti) podľa ustanovení § 20, § 50 a § 53 zákona o ústavnom súde vrátane okolností, ktoré by mohli byť dôvodom na jeho odmietnutie.

7. Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

9. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu princíp subsidiarity zakotvený v čl. 127 ods. 1 ústavy znamená, že ústavný súd môže konať o namietanom porušení sťažovateľových práv a vecne sa zaoberať iba tými sťažnosťami, ak sa sťažovateľ nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré mu zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich. Pokiaľ ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby zistí, že ochrany toho základného práva alebo slobody, porušenie ktorých namieta, sa sťažovateľ môže domôcť využitím jemu dostupných a aj účinných právnych prostriedkov nápravy, prípadne iným zákonom upraveným spôsobom pred iným súdom alebo pred iným štátnym orgánom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku svojej právomoci na jej prerokovanie (mutatis mutandis I. ÚS 6/04, IV. ÚS 179/05, IV. ÚS 243/05, II. ÚS 90/06, III. ÚS 42/07).

10. Zmyslom a účelom uvedeného princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Všeobecné súdy, sú primárne zodpovedné aj za dodržiavanie tých práv a základných slobôd, ktoré ústava alebo medzinárodná zmluva dotknutým fyzickým osobám zaručuje. Ústavný súd predstavuje

v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

11. Pokiaľ ide o sťažnosťou napadnutý rozsudok okresného súdu zo 14. apríla 2015, ústavný súd uvádza, že tento podliehal revíznej právomoci krajského súdu v rámci odvolacieho konania, ktoré sťažovateľka podaním odvolania aj iniciovala. Prieskum vykonaný ústavným súdom by tak bol v rozpore s princípom subsidiarity zakotveným v čl. 127 ods. 1 ústavy, pretože jeho preskúmanie na základe podaného odvolania patrilo do právomoci krajského súdu. Ústavný súd preto sťažnosť v časti smerujúcej proti napadnutému rozsudku okresného súdu odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

12. Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

13. Podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd neodmietne prijatie sťažnosti, aj keď sa nesplnila podmienka podľa odseku 1, ak sťažovateľ preukáže, že túto podmienku nesplnil z dôvodov hodných osobitného zreteľa.

14. Ústavný súd štandardne vychádza z názoru, že na skúmanie prípustnosti návrhu na začatie súdneho konania, jeho opodstatnenosti, dodržania zákonných lehôt, oprávnenosti navrhovateľa takýto návrh podať, právomoci o ňom konať a rozhodnúť či splnenia iných zákonom ustanovených náležitostí je zásadne príslušný orgán, ktorý rozhoduje o merite návrhu – inými slovami, právomoc konať o veci, ktorej sa návrh týka, v sebe obsahuje právomoc skúmať to, či návrh zodpovedá tým podmienkam, ktoré pre konanie o ňom ustanovuje príslušný procesný kódex. Ingerencia ústavného súdu do výkonu tejto právomoci

všeobecných súdov je opodstatnená len v prípade jeho nezlučiteľnosti s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou (I. ÚS 74/02, I. ÚS 115/02, I. ÚS 46/03). V tejto súvislosti ústavný súd konštatuje, že uvedené obdobie platí, aj pokiaľ ide o skúmanie prípustnosti návrhu na začatie dovolacieho konania, jeho opodstatnenosti a pod. Následkom toho sa ústavný súd pri posudzovaní otázky o prípustnosti dovolania v zásade obmedzuje, avšak pri predbežnom prerokovaní sťažnosti podľa čl. 127 je vždy povinný preskúmať svoju vlastnú právomoc z hľadiska, či tejto právomoci nepredchádza právomoc iného súdu, ktorý by bol oprávnený sťažovateľovi poskytnúť ochranu pred namietaným porušením ním označovaných základných práv a slobôd.

15. Podľa § 420 písm. f) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“) je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

16. Podľa § 421 ods. 1 CSP je dovolanie prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

17. V ustanovení § 420 CSP sú taxatívne vypočítané procesné vady konania takého stupňa závažnosti, pre ktorý je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu; pokiaľ sa v konaní vyskytne niektorá z týchto procesných väd, je dovolanie prípustné aj proti rozhodnutiu, proti ktorému inak tento opravný prostriedok nie je prípustný. Prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia je tak založená na princípe univerzality, čo znamená, že dovolaním možno napadnúť každé rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie skončilo, bez ohľadu na to, či sa o podstate odvolania

rozhodovalo alebo konanie o odvolaní bolo odvolacím súdom odmietnuté. Pokiaľ sťažovateľka tvrdí, že postupom konajúcich súdov bolo porušené jej základné právo na súdnu ochranu zaručené čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, potom na posúdenie existencie tohto sťažovateľkou signalizujúceho dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP mal právomoc Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) v dovolacom konaní.

18. Zároveň je nevyhnutné uviesť, že sú to predovšetkým všeobecné súdy (a v zmysle § 421 ods. 1 CSP aj najvyšší súd v rámci dovolacieho konania), ktoré majú právomoc vykladať zákony a zaujímať stanoviská k relevantným právnym otázkam v súkromnoprávných sporoch (akým je aj spor Ministerstva vnútra Slovenskej republiky so sťažovateľkou) vrátane jej tvrdení o nesprávnej aplikácii ňou uvádzaných ustanovení označených právnymi predpisov, a to v prípade odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, ako aj v prípadoch jeho neustálenej rozhodovacej praxe týkajúcej sa relevantných právných otázok, teda aj takých, ktoré sa týkajú správneho výkladu a použitia dopadajúcich právných noriem. Ústavný súd tak zastáva názor, že sťažovateľka mala k dispozícii opravný prostriedok, ktorý jej zákon na ochranu jej základných práv alebo slobôd účinne poskytoval a na ktorého použitie bola podľa osobitných predpisov oprávnená.

19. Ústavný súd v súvislosti so skúmaním podmienok konania o podanej sťažnosti v rámci jej predbežného prerokovania pritom dopytom na okresnom súde zistil, že sťažovateľka proti napadnutému rozsudku krajského súdu dovolanie nepodala. Meritórne preskúmanie sťažnosti sťažovateľky ústavným súdom v situácii, keď nevyužila právny prostriedok ochrany svojich základných práv, ktorý jej zákon účinne poskytoval, t. j. nepodala dovolanie, hoci ho podať mohla a mala, by bolo porušením princípu subsidiarity ako sťažnostného atribútu vzťahu medzi ústavným súdom a sústavou všeobecných súdov, na ktorom je založené rozhodovanie o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (obdobie I. ÚS 728/2016). Sťažovateľka tiež ani netvrdila (tým menej preukazovala), že dovolanie nepodala z dôvodov hodných osobitného zreteľa. Preto zo strany ústavného súdu neprichádza do úvahy ani prípadný postup podľa § 53 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

20. Vzhľadom na tieto skutočnosti a závery ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol aj zvyšnú časť sťažnosti sťažovateľky smerujúcu proti rozsudku krajského súdu z 23. februára 2017 z dôvodu jej neprípustnosti (§ 25 ods. 2 v spojení § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde).

21. S prihliadnutím na uvedené bolo po odmietnutí sťažnosti ako celku už bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. júna 2017